

Det foreslås, at der indføres mulighed for en »kombinationsforsikring« til medlemmer, der har baseret deres indtægt på samtidigt lønarbejde og selvstændig virksomhed.

De gældende regler er udformet til personer, der enten har lønarbejde eller selvstændig virksomhed som deres eneste beskæftigelse og således, at anden beskæftigelse begrænser medlemmets dagpenget.

Personer, der arbejder med både lønarbejde og selvstændig virksomhed, må i dag vælge, om de vil søge optagelse i en lønmodtagerkasse eller i en kasse for selvstændige.

De kan kun forsikre sig mod tab af den ene del af deres samlede indtjening i modsætning til en lønmodtager med 2 samtidige ansættelsesforhold, der kan forsikre sig mod tabet af begge indtægter.

Har medlemmet valgt at blive optaget i en lønmodtagerkasse, vil den selvstændige virksomhed – på grund af rådighedsforpligtelsen – kunne forhindre medlemmet i at få dagpenge under ledighed fra lønarbejdet.

Har medlemmet valgt en arbejdsløshedskasse for selvstændige, vil der aldrig kunne udbetales dagpenge under ledighed fra lønarbejdet.

Der er derfor behov for en mere fleksibel ordning, således at der bliver mulighed for at forsikre sig i forhold til både lønarbejdet og den selvstændige virksomhed. Udvalget har i betænkningen arbejdet med en model, som udvalget dog ikke fandt tilfredsstillende.

Udformningen af en kombinationsforsikring kræver derfor yderligere undersøgelser af behov og konsekvenser. Det er hensigten, at en arbejdsgruppe skal arbejde videre med problemstillingen og komme med forslag til en let administrerbar ordning.

Ad pkt. 5

Det foreslås, at der ved optagelse i en arbejdsløshedskasse for selvstændige kræves, at der udøves selvstændig virksomhed i væsentligt omfang. Væsentlighedskriteriet skal sikre, at arbejdet med den selvstændige virksomhed har et sådant omfang, at det kan sidestilles med en hovedbeskæftigelse.

Ved opgørelsen af arbejdskravet for selvstændige stilles der i dag ikke krav til arbejdets omfang, men det er i praksis forudsat, at den selvstændige virksomhed udøves i væsentligt omfang.

Det foreslås, at væsentlighedskriteriet lovfæstes, så der fremover sker en egentlig efterprøvelse af, om arbejdskravet er opfyldt, jf. herved det anførte vedrørende optagelse i en arbejdsløshedskasse.

Forslaget skal endvidere ses i sammenhæng med forslaget om indførelse af en generel, mindste dagpengesats for selvstændige, jf. ad pkt. 1.

Ad pkt. 6

Et medlems deltagelse – som hovedbeskæftigelse – i driften af en virksomhed, der helt eller delvis ejes/kontrolleres af medlemmets ægtefælle, giver i dag ret til optagelse i en arbejdsløshedskasse for selvstændige.

På baggrund af en folketingsbeslutning fra maj 1987 om individualprincippet i bl.a. sociallovgivningen, har udvalget drøftet betydningen af en fuldstændig gennemførelse af individualprincippet. Udvalget konstaterede, at uændrede optagelseskriterier i lovens § 41 ved indførelse af princippet vil medføre, at den medarbejdende ægtefælle får

- status som selvstændig erhvervsdrivende i tilfælde, hvor pågældende er medejer af virksomheden, f.eks. gennem interentskabskontrakt, eller
- status som lønmodtager i tilfælde, hvor pågældende er ansat i ægtefællens virksomhed på sædvanlige lønmodtagervilkår.

Hvis den medarbejdende ægtefælle hverken er medejer af eller ansat i virksomheden, vil der ikke være hjemmel til optagelse i en arbejdsløshedskasse.

Status som lønmodtager vil indebære fordele for medlemmet i form af mulighed for supplerende dagpenge og for feriedagpenge, lempeligere betingelser for at blive anset for ledig, og bedre mulighed for at undgå karantæne ved selvforskyldt arbejdssophør, samt et bedre beregningsgrundlag.

Samtidig kan lønmodtagerstatus dog betyde en forringelse i relation til arbejdsløshedsforsikringslovens § 55 om opfyldelse af arbejdskravet, da der kun vil kunne medregnes det faktiske timetal.

Medlemmets status som selvstændig vil ved en total gennemførelse af individualprincippet bl.a. medføre, at overdragelse af den selvstændige virksomhed til ægtefællen må accepteres som ophørsårsag.

Indførelse af individualprincippet vil medføre, at en del medarbejdende ægtefæller må forlade forsikringen, og at der for de tilbageblevne vil blive tale om øgede udgifter til arbejdsløshedsforsikringssystemet.

Forslaget i § 1, nr. 2 er udarbejdet under hensyntagen både til individualtanken og behovet for modifikation. Hovedreglen bliver således, at den medarbejdende ægtefælle får status som selvstændig erhvervsdrivende, men at der bliver mulighed for i et vist omfang at få status som lønmodtager.

Derimod vil individualprincippet blive gennemført for samleverne.

Ændringer, der gennemføres administrativt:

En række af forslagene i betænkningen gennemføres administrativt.